

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

DUS-07-343-KT/08

BM-T-0702-48-EB/08

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. *12.06.08.*

nr. *4833* podpis *Parandka*

Warszawa, dnia *10* lipca 2008r.

V. Nam W. Ol
S E K R E T A R I A T
Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. *12.08*

nr. *5384* podpis *Moraw*

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku

W odpowiedzi na wystąpienie Pana Marszałka z dnia 3 lipca 2008r. znak BPS/DSK-043-625/08, w sprawie oświadczenia złożonego przez Pana senatora Andrzeja Persona w dniu 26 czerwca 2008r., dotyczącego wcześniejszej emerytury dla Pana Zbigniewa Szymbary, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

8 maja 2008 r. weszła w życie ustawa z 28 marca 2008 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 67, poz. 411). Nowelizacja ustawy emerytalnej jest konsekwencją ogłoszonego 30 października 2007 r. (Dz. U. nr 200, poz. 1445) orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 października 2007r. sygn. akt P 10/07. Trybunał wskazał, że nie jest zgodny z konstytucją art.29 ust.1 ustawy emerytalnej przyznający prawo do wcześniejszej emerytury 55-letniej kobiecie z 30-letnim stażem ubezpieczeniowym, a nie przyznający go 60-letniemu mężczyźnie z 35-letnim stażem.

Nowelizacja z dnia 28 marca 2008r. zmieniła więc brzmienie art. 29 ust.1 ustawy emerytalnej. Od 8 maja 2008r. obowiązuje przepis, który daje mężczyznom, urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., którzy nie osiągnęli wieku emerytalnego 65 lat, prawo do przejścia na emeryturę.

W przypadku mężczyzn, tak jak do tej pory, będą mogli odchodzić na emeryturę po osiągnięciu 60 lat, jeżeli mają co najmniej 25-letni okres składkowy i nie składkowy oraz zostali uznani za całkowicie niezdolnych do pracy albo, co jest nowością, jeżeli osiągnęli 60 lat i mają co najmniej 35-letni okres składkowy i nie składkowy.

Dzięki takiej zmianie mężczyzna urodzony przed 1949 rokiem może przejść na emeryturę po osiągnięciu 60 lat, jeżeli ma co najmniej 35-letni staż. Jest to szczególnie ważne dla około 100 tys. mężczyzn urodzonych w latach 1944-1948, którzy nie mogli do tej pory skorzystać z emerytury, bo nie posiadali orzeczenia o niezdolności do pracy. Po zmianie przepisów mogą w tym roku i kolejnych latach przechodzić na wcześniejszą emeryturę.

ZUS rozpatruje pozytywnie wnioski złożone na podstawie nowelizacji ustawy emerytalnej z dnia 23 kwietnia 2008r. Dopiero bowiem uchwalenie ustawy dało podstawę prawną przyznawania wcześniejszych emerytur mężczyznom, którzy do dnia 31 grudnia 2008r. osiągnęli 60 lat.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 października 2007r. sygn. akt P 10/07, stwierdzający niezgodność z Konstytucją art.29 ust.1 ustawy emerytalnej, opublikowany w Dz. U. Nr 200, poz.1445 z datą 30 października 2007r. nie stanowił podstawy prawnej do przyznawania wcześniejszych emerytur 60 letnim mężczyznom, ponieważ Trybunał orzekł, że zakwestionowany art.29 ust.1 ustawy emerytalnej utraci moc dopiero po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw.

Mimo, że wyrok Trybunału odsuwał w czasie realizację jego postanowień – po ogłoszeniu wyroku wielu mężczyzn (około 18 tysięcy) składało wnioski o przyznanie wcześniejszej emerytury, nie czekając na zapowiadaną zmianę przepisu.

Organy ZUS odmawiały tym wnioskodawcom przyznania wcześniejszej emerytury z uwagi na brak podstawy prawnej, a więc ustawowego przepisu umożliwiającego pozytywne rozpatrzenie wniosku.

W znacznej większości stanowisko ZUS podzieliły sądy, które oddalały odwołania od decyzji organów rentowych.

Aby otrzymać wcześniejszą emeryturę osoba zainteresowana musi złożyć wniosek w oddziale lub inspektoracie ZUS, właściwym dla jej miejsca zamieszkania.

ZUS przyzna wcześniejszą emeryturę od daty złożenia wniosku o emeryturę, nie wcześniej jednak niż od dnia 8 maja 2008r. i nie wcześniej niż od dnia spełnienia wszystkich wymaganych warunków.

Ci wnioskodawcy, którzy otrzymali decyzję odmawiającą przyznania emerytury z uwagi na brak podstawy prawnej, a decyzja jest prawomocna – muszą ponowić wniosek o przyznanie emerytury.

Należy podkreślić, że emerytura jest świadczeniem przyznawanym na wniosek, a zmiana stanu prawnego nie stanowi podstawy do wznowienia przez ZUS postępowania w sprawach zakończonych prawomocną decyzją.

W sprawach, w których ZUS odmówił przyznania emerytury z uwagi na brak podstawy prawnej, a w których toczy się postępowanie przed sądem (okręgowym lub apelacyjnym) – emerytura zostanie przyznana od daty wskazanej w prawomocnym wyroku sądowym, a jeżeli sąd odmówi przyznania emerytury – konieczne będzie złożenie nowego wniosku o emeryturę przez osobę zainteresowaną.

Wyłącznie na podstawie nowego wniosku rozpatrzeniu podlegają również uprawnienia do emerytury tych ubezpieczonych, którzy wycofali z sądów odwołania od decyzji organu rentowego odmawiającej przyznania emerytury lub apelację od wyroku sądu, zatwierdzającego decyzję odmowną organu rentowego.

Osobom, które wygrały sprawy w sądzie I instancji, ale nie mają przyznanego świadczenia, bo ZUS wniósł apelację od tego wyroku do sądu apelacyjnego pozostaje czekanie na rozstrzygnięcie sądu II instancji. Apelacje ZUS w tego typu sprawach należy uznać za zasadne, ponieważ sądy I instancji przyznawały wcześniejszą emeryturę bez podstawy prawnej. Pragnę jednocześnie poinformować, że Minister Pracy i Polityki Społecznej nie jest uprawniony do podejmowania wyjątkowych decyzji w sprawach dotyczących ustalania uprawnień emerytalnych oraz nie może ingerować w postępowanie toczące się przed sądem.

MINISTER

z up.
Pracodawcom
Agnieszka Chłoń-Domińczak
PODSEKRETARZ STANU